

Contemplar

Podem contemplar el paisatge, una posta de sol, els estels, el vol de les orenetes, una obra d'art... També podem contemplar una persona (o un animaló de companyia) donant-li tots els gustos, totes les satisfaccions, que no s'hagi de molestar ni d'escarrassar per res. Ni el Diccionari Fabra ni la Gran Enciclopèdia Catalana, que és, com tothom sap, un repertori molt més recent, no admeten cap més ús o significat per al verb *contemplar*. I, tanmateix, en el llenguatge avui habitual en articles periodístics, declaracions, entrevistes, comentaris, etc., trobem constantment usat el verb *contemplar* amb d'altres significacions. Efectivament, de les lleis, de les disposicions oficials, dels textos legals, hom ens diu que contempen possibilitats, propòsits, projectes, esmenes, inclusions, reformes...

Ja sabem que la llengua és un organisme viu, dinàmic, en constant evolució, que no podem tenir la pretensió d'immobilitzar en un moment determinat. ¿Fins a quin punt, doncs, podem combatre l'ús, amb aquest significat nou, del verb *contemplar*, pel simple fet que és una innovació, que no figura als nostres repertoris normatius? Molts dels significats que atribuïm a certs mots, i que els diccionaris els reconeixen, foren també, en un moment determinat, innovacions. Però si cal ésser circumspecte i mesurat a combatre un ús perquè es tracta d'una innovació, d'un

fet de llenguatge recent, sense cap tradició, podem, en canvi, combatre un abús amb més facilitat. Podem, si més no, comentar-lo i considerar fins a quin punt és necessari o superflu, i veure quines són les formes de llenguatge que ha vingut a arraconar. Les antigues innovacions en el camp del llenguatge, incorporades ja al cabal de la llengua i recollides als diccionaris, i que per tant avui ja ho han deixat d'ésser, foren generalment producte de l'autèntica evolució de la llengua, es van imposar d'una manera lenta i persistent i mai no foren, en un moment determinat, sentides com un flagell del llenguatge i de l'expressió. És comprensible, doncs, que ens resistim a donar el mateix tractament a certs mots de moda, que s'imposen especialment per la gran tendència mimètica imperant, i que tot fa preveure que seran abandonats sense recança quan la mateixa moda n'imposi uns altres de més recents o de més efectistes.

És cert que contra l'enlluernament que produeixen certs mots i contra la complaença a usar-los no hi ha gaires cartes a jugar. Però sempre hi ha qui reacciona, embafat de tant de gregarisme i desitjos de recuperar el nom de cada cosa. Aleshores, en lloc de *contemplar* —al capdavant per no veure res— ha de saber que pot *preveure, considerar, esguardar, tenir compte, prendre en consideració...*